

Október

- 1-én. Sok férfi, boszujában, apr. 1-ét ír ez élezcslap megjelenése miatt.
- 2-án. Egy angol táviratilag nőül kéri Kandi Klárit — bátorságaért.
- 3-án. Az országgyűlésen erősen vitattatik, hogy minden a közöshöz tartozik, de a nőemancipatio — nem!
- 4-én. Az élezcslapok egyrésze gyálazza szegény Kandi Klárit — lovagiasságból, szokásból.
- 5-én. Több komoly lap vezércikket hoz a lovagiasság szabályairól.

Kandi Klári

Hölgy-élezcslap.

Jelszó: Tisztelet a nőknek!

Október

- 6-án. Elhatározzák a fiatal emberek kedveseiknek e lapot megrendelni.
- 7-én. A postai közlekedés megakad Kandi Klárhoz küldendő levelek sokasága miatt.
- 8-án. A szerelem 8 betűje nyolcz csillagként ragyog az égen s ennek egy-egy sugára üdvözlét küldi Kandi Klárinak.
- 9-én. Nagygyűlés minden kis családban s hivatalos közlönynek nyilvánítottunk.
- 10-én. Több férfi tűzbe veti e lapot, de holnap phönixként újra megjelenik.

Előfizetési ár:

Postán bérmentve, Pesten és Nagykanizsán házhoz küldve
Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt o. é.
Egyes szám 15 kr.

A lap szellemi és anyagi részét illető küldemények, u. m. előfizetési-pénzek, hirdetések, levelek, kéziratok bérmentesen Nagykanizsán a szerkesztő- s kiadó-hivatalba, Pesten Rákosi Lászlóhoz (Köztelek, üllői ut 12. sz.) intézendők. — Előfizethetni ezenkívül minden kir. postahivatalnál és hiteles könyvkereskedésekben.

Megjelenik:

Havonkint háromszor
1-, 10- és 20-ik
napján.

Hölgyeinkhez!

Korunk vivmányait a haladás szelleme lengi át, élet és verseny mindenhol, egyik komoly hangon lelkesít, másik metsző gunynyal ostorozza a hátramaradót. Pártok alakulnak s a szellem fegyverével viaskodnak sokszor ugyan nem a higgadt ész törvényei szerint, de hiszen így mutatkozik minden emberi működésben az emberi, tehát a töéltelenség, a gyarlóság!

Ha elfáradnak a politikai vitatkozások terén, jaj nekünk szegény nőknek, mi kritizáltunk! Velünk mindenki foglalkozik, mienk a hallgatás és az elfojtott fájdalompir; ha szólunk, rendre utasítottunk, ha könnyezünk, csak önmagunknak ártunk. Ha megsértenek bennünket, ha önértetünk becsméreltetik, visszafojtott égő kinnal kell távoznunk és csak sohajtásban enyhül az annyira éreztetett elhagyatottságbani szenvedésünk.

Menjünk templomba, kíváncsiak serege kísér bennünket s ha mást nem, ruháinkat cvikke-rezik, izlésünket gunyolják, s mi a mi fegyverünk? haza menve arról gondolkodunk, hogy más ruhát kell csináltatni, mert ez a szemes férfiaknak nem tetszik s ki bánja meg, ha új és ismét új ruhát veszünk? — a papácska. — Ily uton nem mi, de a férfiak az oka annyira elterjedt luxus vivésünknek.

Ideje tehát, hogy mi is ébredjünk, és a guny fegyverével ostorozzuk mindazon sértegetéseket, melyekkel uton utfélen, magán- és közéletben traktáltatunk.

Ha a férfiak keveset tesznek társadalmi érdekeink előmozdítására, tegyünk mi, ha mást nem is nyerünk általa, legalább felvidulást, szellemi szórákozást.

A hölgy még mindig értékes portékának tekintetik, s csak a családfő adhatja meg az érték-sulyt. Miért ne vihetnök ki szabadakarattól választott vágyainkat? miért ne lehetnénk oly hivatalnokok, melyekre gyengédségünk engedélyt ad? miért ne kereshetnök meg kenyérünket ön erőnkéből oly téren is, melyet kizárólag a férfiak monopolizálnak?

Valjon nem birunk szellemi képzettséggel? tanulmány s szorgalom által megszerezzük úgy mint a férfiak. Nagy homály felvilágosodottnak híresztelt korunkban, hogy rabszolgák vagyunk. igen, mert a szabad akarat, a szabad verseny csak egy nemnek kizárólagos tulajdona; pedig nem-e szabad mindkétnemű madárnak oda szállani ahova akar? nem-e ott keresi élelmét, ahol s amikép akarja, lám a természet szabad törvénye szerint nincs korlátoltság. Öseink e hivatalokat azért monopolizálták, hogy uralkodásuk felettünk érzékeny legyen, mintegy mutathassák, hogy nélkülök nem élhetünk meg, pedig ép ellenkezőleg van az életben; nélkülünk a férfiak oly elhagyatottak! nem ismernék az élet becsét. Még tiszta ruhájuk sem volna nélkülünk. Mi adjuk az életet; mi neveljük, mi lelkesítjük minden szép, jó és nemesre; mi leheljük szívökbe az érzelmet, mely boldogít; mi ültetjük lelkébe a hit első ibolyáit; mi tanítjuk a remény égi eredetére; mi fűszerezzük

az élet keserőségeit; mi vagyunk az ellenméreg a lét ölé keserveire; mi csókoljuk a bu redőit, mi nyújtunk lelkesítő kart a honpolgári tevékenységre, irt a sebre; ott vagyunk békében a csendes házi tűzhelynél, működve, hogy a férj gondjait kevesbitsük, ha érdeme van, többitsük, ez a mi elégtételünk; ott vagyunk ismét csatában a küzdők közt, a haldoklók ágyánál; a halottnál mi virasztunk. Tehát bölesőtől a sirig hivek vagyunk, mint eszes teremtmények, s mi a jutalom? — legnagyobb részt érdemetlen gunyolás, gyanusítás, egy-két eset kivételével, nemünk lenézése.

Valjon miért engedteték szinpadrai menetelünk mint énekesnő, mint drámai színésznő, mint tánczosnő? mert nem vagyunk képesek magasabb szellemi kiképezésre?! — Ugy, lám ez egyetlen egy eset megezáfolja az ellenünk szórt vádakat.

Ha ez megezáfolja alkalmazhatlanságunkat, még inkább elszégyeníti az ellenünk levőket dicső emlékezetű Mária Terézia osztrák császárnő és magyar királynő fényes időszaka. Nincs történetirő, ki a legszebb elismeréssel ne adóznék e nagy uralkodónő viselt dolgai, intézményei iránt.

Aztán mit vétettek az egri nők! stb. Nem-é hősiiesen védték magukat?!

Előre hölgyeim, nincs okunk pirulni a multakért, a jelen mienk is! Éljen a nőemancipatio!

S miért ne, ha Amerika szabad ege alatt szabadságot élvez mindkét nem egyiránt, ha Anglia hidegvériségében is átértett melegséggel viseltetik a női nem iránt s már egyetemekbe járhatnak, ha Franciaországban a női emancipatio mellett üléseznek, a lapok pro et contra annyit irnak, hogy szinte hozzánk is elhat a zaj. Mindegy! az igaz ügynek győzni kell! Nem tartom feleslegesnek kedves honfitársunk Horn Ede tudósítását egész terjedelemben hozni, szeretvén tényekben beszélni.

Páris egyik legszebb ünnepét ülte aug. 31-én, midőn Vauxhallban több, mint két ezren avégett gyűltek össze, hogy a nőemancipatio korszerű kérdése lovagias szellemben megoldassék. Elnökké Horn Ede kérétek fel.

A gyűlés roppant érdekes és élénk volt s egyelőre következő módozatok alapítottak meg, mely tiz pont a nőemancipatio tiz parancsolatjául vehető s mily büszkeség ránk nézve, hogy az europai hölgyek uj Mozese — magyar, ki a sinai hegy helyett Páris magaslatáról ragyogtatja felénk a következő alappontokat.

I. A férfi és nő közti különbség nem jogi, a munkaképességet illetőleg épen nem forog fenn semmi különbség, az erkölcsiség és igazságosság határai között.

II. Az egylet nem terjeszkedik ki a nők politikai emancipatiójára, csupán a közéletben való egyenjogusításukat czélozza, engedvén azon hatalmas lendületnek, mely e téren Amerikában és Angliában máris végbement,

III. A nő részvétele a közéletben kívánatos már az általános közjó nézpjából is. Lehetnek pl. orvosok, nők és gyermekek mellett.

IV. A jog kötelességet is foglal magában. Ez pedig a munka, mely függetlenséget biztosít mindenkinek. A szabad munka le nem alacsonyít senkit. Ez a valódi democratia elve.

V. Munka nem csupán a díjazott szorgalom, hanem minden foglalkozás, és különösen az, mely a tehetségeknek legjobban megfelel. A nő, ki tehetségét és idejét anyai, női kötelmeinek teljesítésére fordítja, a szó legnemesebb értelmében munkás.

VI. Egy igazán egészséges társadalomban, hol a coelibatus csak kivétel volna, a nőt illeti meg a házon, a család körén belüli munka, míg annak külső fentartása a férfi kötelessége, ez a legjobb munka-felosztás. Mindaz, ami ebbe beleütközik, abnormis és megingatja az egyensúlyt.

VII. Az így szervezett társadalom megkevesbitné a vén leányok, leány-anyák, elhagyott nők és özvegyek ma oly rendkívüli nagy számát. E radikalis reformba a haladás minden őszinte barátja meg fog egyezni,

VIII. A díjért dolgozó nők helyzete sokkal rosszabb, mint a férfinunkásoké. A munka ritkása, a bér csekélysége s a nő morális helyzete megrövidíti a munkásnők életét, nélkülözésekre kényszerítik az egyiket, megalázást készítnek elő a másiknak. E borzasztó állapotnak véget kell vetni. A társadalmi ökonomia s a közerkölcsiség, az okosság és a humanitás hangosan követelik a nőmunkás sorsának megjavítását s kiemelését azon erkölcsi és anyagi sülyedésből, mely sujtja.

IX. E cél elérésére szükséges mindenek előtt felszabadítani a nőt a mennyire lehet a gyári munka alól, mely physikailag, erkölcsileg megrontja. Segíteni kell őt azon tér visszafoglalásában, mely természetének megfelel. Ilyen pl. a raktárakban való szolgálata. Kárpótlást kell neki nyújtani a kereskedésben, iparban s művészetekben azon veszteségekért, miket a mechanika előhaladása által szenved.

X. E cél eszközeinek megvitatása külön gyűlésnek fogja tárgyát képezni. Mai naptól kezdve a gyűlés a következő kijelentést teszi: hogy a nőmunkások helyzete megjavíthatassék, — hogy a szerencsésebb helyzetnek méltó állást foglaljanak el a művészetekben és a szabad mesterségekben, hogy a többiek méltóan vihessék női és anyai szereplésüket, haladék nélkül az őket megillető műveltségi színvonalra kell őket emelni. Fejleszteni a nők értelmiségét, ez egyik eszköze a nő sorsa megjavításának s a társadalmi demokratia jövője biztosításának.

Legyen ugyan a nő jó családanya, jó háziasszony, de legyen ám a férj is jó családapa és jó házigazda. Akkor aztán boldogság virul közöttük.

Ennyit tájékozásul.

Lapunkban csupán újdolgozó társakat fogadunk el. E nemben önállólag foglalunk helyet.

Jól tudjuk, hogy a hazai lapok nagy része ellenünk lesz, nem bánjuk, sajnáljuk; mi is résen állunk és adósak nem maradunk. Az illem szabályain azonban túl soha sem fogunk lépni. Elvárjuk, hogy a férfi írók is udvariasak leendjenek.

Ha kívánt mérvű pártolásban részesülünk, új évtől kezdve képekkel adjuk ki lapunkat.

Előfizetési feltételek a lap homlokán olvashatók.

Felkérek minden művelt honleányt valamint a szives közreműködésre, ugy nemes törekvésünk méltánylása- és pártolására, női becsületszavamra (ez pedig 100 %-el erősebb a mai férfiaknál) ígérem, hogy anyámtól nyert szokásom s ügybuzgalmamnál fogva minden érdekes helyre bekandikálok és híven rajzolom a szerelmesek csevegéseit ugy, mint a ministerek titkos conferentiáit.

Pah! Csókolom minden előfizetőnőmet szellemileg, másképp elfáradnék még a jóban is, pedig sok a dolgom. Isten velünk a viszontlátásig.

Nagy-Kanizsán. szept. 15-én 1868.

Kandi Klári m. p.

Üdvözlét.

Eljött tehát, eljött végre,
Miért szívem, lelkem égett:
Hölgyek lapja „Kandi Klári“
Üdvözöllek kedves, téged!

Ki adod a nő világnak
Azt az irányt, azt az eszmét,
Hogy szabad is tudjon lenni:
Ha mindenek megértenék. —

Csókot hintek homlokodra,
Foglalóul, hogy mig élek,
— Hűségedért, jóságodért —
Mással szívet nem cserélek!

AURELIA.

A szerelem.

— Ó és mégis mindig új variációban. —

Az angol szereti a nőben a komolyságot s méltóságot; az orosz a szellemet és szépséget, az olasz az olvadékonyságot; a spanyol az égető hevet, a francia a finom viseletet; a német a háziasságot; a magyar az erényességet és nemzetiséget. — A szerelmes angol szerelmi kétségbeesésében puncsot iszik; az orosz pálinkát; az olasz és spanyol mérget; a francia champagnert; a német renusit vagy sört; a magyar ily állapotban sokat válogat a borban, de tagadhatlanul nagyot iszik. — Az angol szerelmében utazik; az orosz harcol; az olasz és spanyol énekel; a francia tánczol; a német eszik, iszik, élvez; a magyar füttyürész, vagy muzsikáltatja magát. — Szerencsétlen szerelem, vagy szerelemfélétség miatt az angol

spleenbe esik, felakasztja, vagy vízbe öli magát; az orosz párbajt viv, vagy verekedik; az olasz, spanyol meggyilkolja magát; a francia másba szeret; a német hypochondriába esik; a magyar káromkodik. — Az angol szeret bölcsen, az orosz természetesen; az olasz és spanyol dühösen; a francia ildomosan; a német érzelegve; a magyar hiven.

Levelek Leonorához.

I.

Édes Leonorám!

Épen sirtam! Kérlek, ne neveds érzelmeim e gyermekies kifejezése fölött, te már ismered engemet. — Ha már a férfi-nem is annyira elpuhult, hogy az ősök sziklakeményiségéhez annyira állanak, mint a viasz a vashoz, mért ne szabadna nekem is a keserőség, vagy a rossz szeszély egy pillanatában könyezni? Veled akarok levelezni barátnőm, s mint-hogy ismerem szivedet és jó lelkedet, kitérom előtted szívem titkait is, tudom, hogy velem érzed, veled akarom közölni mindazokat, mik szívemet terhelik, tán enyhítenek bánatomon. De semmiképen se higgyed, hogy tudós dolgokkal akarom idődet vesztegetni, úgy mint az enyémet vesztegetni sines hozzá kedvem, oh! semmiképen, látod, édesem, mi úgy fogunk csevegni egymással s oly különféle dolgokról fogunk szólni, mintha együtt ülnénk, te himzéssel, én könyvemmel kezemben, — s ha férfiak is olvasnák ezen leveleket, jó, tudják meg, hogy mi is tudunk a ő rovásukra mulatni, nemcsak ők a mienkre, s ha lesz is itt némi különbség, akkor bizonyosan nem az ő javukra, mert mi gyengédek tudunk lenni ott is, ahol ők erre nem képesek. Nemde elég baj, édes barátnőm, ha már nőknek születünk, de áldanunk kell érte a végzetet, bár elég keserőség egy pár udvarlótól is annyi sületlen bókot végig hallgatni, hogy a mai korban nőnek lenni, és pedig magyar nőnek lenni kétszer oly nagy feladat, mint volt hajdanában.

Tudod, édes barátnőm, mindketten oly korban vagyunk, a melyben az ifju nők szívében reményekkel telt titkos vágyak keletkeznek; olvastam egykor, hogy ez a természettől így van rendelve, hogy a nő hivatásának megfelelően, és bizonyosan bölcsen, de az emberi társadalom szűkkeblű törvényei, még inkább pedig egy káros befolyásával szüntelen rombolni akaró egoismus, a természet törvényeit tönkre silányították, — s a nőből — belőlünk áru-czikk lett.

Mindenütt bennünket néznek. Mindenki kíséri mozdulatainkat, mindenki mérlegeli tetteinket, mindenki bírálja szavainkat, és mindenki jogot vesz magának, hogy jó vagy rossz tulajdonainkat összevissza rántsa. Mostani társadalmi állapotunk ennek oka, és mi keveset tehetünk róla, de keveset tche-

tünk ez állapot elváltoztatására is, — no de se baj, — különben megígértem, hogy nem fogok komoly tárgyokról csevegni.

Bálban voltam, nem most Leonorám, hanem már egy jó félévvel ezelőtt. Bálban édesem sokat lehet tanulni, ha csak akarunk. Annyi és mindenféle egyéniség jó itt össze, hogy a mélyebb szemlélet haszonná válhatik. Két fiatal embert mutattak be nekem ez alkalomkor, kiknek irányában különös érdekléssel viseltetem mindjárt kezdettől. Az egyik épen ellentéte volt a másinak. — Az egyik szőke a másik barna; ez nem tenne semmit, mert nem viseltetem nagyobb előszeretettel az egyik mint a másik irányába.

De míg a barna ifju D. Miksa a legelső pillanatban egyenesnek és nyiltan mutatkozott, a másik X. Hugó bizonyos nemével a kiállhatatlan fesznek kezdé társalgását, és — meghiheted — félórai csacsogása alatt 3 igaz szót nem mondott. — Szüntelen fészkelődött, majd lacktopánait nézte, majd nyakendőjén igazított, majd ismét gombjait ránczigálta majd stekkerjét tette fel, a hízog bók egész, özömmel borított, és oly ügyetlenül, hogy mindannyiszor fülíg pirultam, majd megjegyzéseit tette az egyik vagy másik női öltözék felett, majd bálkirálynőket választott, de ha azt gondold, hogy társalgásában a legkisebb szellemdusság volt, akkor igen csalatkozol, ebből semmi, — de igen is arra a tapasztalásra jutottam, mint tapasztalatlan leány, hogy ez ember elég önhitt gondolai, miszerint szeretetreméltóbb, mint Margit királynő egykori komornái, pedig feszessége daczára nem volt benne más mint az a szolgálai tetszvágy, mely közönségesen a világ deszkáin ugyan eléggé jártas, de szellemüres egyéneket jellemzi. — Semmi delicatesse.

Automat, mely valami Pesti társalgóból tanulta a társalgás molorát, szerencsétlen fiatal ember és még szerencsétlenebb ifju nő. Táncoztam vele, — hisz tudod Leonorám nekem nincsenek oly igényeim, mint némi divathölgynek, hogy tánczosomtól bárki legyen az, finom, szellemdus társalgást kívánjak, de azt megkívánhatom, a mit mindenki kívánhat a nemem iránti gyengéd kiméletet, a mit e szóval delicatesse legjobban ki lehet fejezni, mert Ur Isten mi lenne belőlünk, ha tánczra is már úgy hurczoltatnánk — azután no csak megsugom, — az a csinos barna ifju, nem valami kék vérű aristokrata, — de igen ugyan csak miként mondjam — igen, igen — emberséges társalgó, — a kivel megvallom, szerettem volna hosszasan társalkodni, mert nem kapkodott, mint a másik oly lázas aggódással valami beszéd tárgy után, mint Bernát a menyköhöz, — hanem olyan egyenesen és nyiltan szólott, a milyen egyenes és nyilt volt egész testalkata és arca, a mi nekem igen megtetszett, s a mi fájdalom, nem a tetszésnél maradott. Örökké látszott tartani a francia négyes, melyet dühös udvarlómval táncoltam. S ha láttad volna tánczát, — jobb szerettem volna ülni akkor, ha még annyira, bár sokszor jogtalanul fogják ránk, hogy különös szégyenünkre válik, s mi

igen fájlaljuk, ha egy táncból kimaradunk; pedig hidd meg édesem, hogy sokszor, igen sokszor voltam azon helyzetben, hogy inkább a széken, mint oly tánczossal, ki illedelmesen viselni sem tudja magát. Látod édesem, ez az újabb kor vivmánya. No de vége papirosomnak, jövőre többet, — csókol

MAURIZIÁD.

Ma chère tante de „Kandi Klári“ !!

Soyer vous bien venu!

Comment vous le savez, én költőnő vagyok, a szelid női érzés apollói hurjainak egy zsenge pengetője, én lantpengetőcske vagyok minden tekintetben s a proza la plus terrible ellensége. Egyszer irtam életemben prózát, azt is megbántam, comment vous le savez a kis „Jankó“-ba, midőn Halász Bódi szélbali próféta szivaredzett ajkaiból felém rebbenette egy dohánylevélén, hogy szabad cigarettáznai a szép nemnek is. — Ez fájt nekem, mert én szép nem vagyok. — De mindegy, rágyújtottam; a dohányt a kis „Jankó“ hozta, a tüzet meg én, de minden erőlködésem és erőltetésem daczára is igen gyakran elaludt a tűz, ujjal rágyújték, és ismét előbbeni hibámba estem, míg végre bódító átomba hajtám költői fejemet, melyet Halász Bódi dohánya oly prózaivá tett. Ily körülmények között irtam meg azt a lengenádfalvay hóhó 23-diki verses prózát, melyet valahol itt Pesten kellett megírnom, Lengenádfalvát csak azért választottam, gondolván, bódult fejemnek a falusi lég tápdus hatása enyhére fog válni, de hasztalan, hasztalan, az egész cikk magán hordozza a nicotinkai bélyeget. — Ennyiből láthatja ma chère tante, hogy én e cikkeknek csak közvetett oka voltam.

Mais á présent, midőn kegyed ma chère a női emancipatio érdekében un journal redacteurje lett, legalázatosabban kérve, könyörgve esdem, fogadjon ölelő karjai közé, mert én „Borsszem Jankó“-t elhagyom és egész költői tehetségem legeslegegészebb disztermékeit önnek ma chère tante följánlom, hogy pillogó, villogó (látja ma chère tante, milyen jól

tudok rimelni) költői hánykódó Vezuvom szikráit csak a kegyed journaljában tegyem e prózai világgal fölfoghatóvá.

Ez szt. célom, nemes föladatom.

Midőn önmagamacskámat ma chère tante munkatársnői közé szeretném számíttatni, szükséges, de nagyon szükséges, hogy szerényecske parnassusi tehetségem helikoni tüzének arkadiai boldog szikráiról szóljak valamit, de hogy én partibus a költői szentegyház melyik oltáránál gyujtom meg a gyer tyát, arról majd jövőre, mert a kis „Jankó“ sirását hallom. Ujjal kérem, meg ne ítéljen arról a hóhói cikkről, mert nagyon erős dohányt hozott ez a kis „Jankó“ s ez az oka, hogy nem a tűz emésztette meg a dohányt, hanem a dohány a tüzet. Pá, pá!

Au revoir

votre chère cousine

Lengenádfalvay K. Zirzabella.

A szerelmes ifju.

(Mindennapi történet.)

„Szeretlek én egyetlen egy virágom,
Szeretlek, mint testet az éji álom.
Oh bár sohse ébrednék fel, szeretném;
Ugy is ha nálad vagyok nem ehetném.

Imádlak, mint angyaloknak képmását
Kerüllek, mint macska a forró kását.
Környöskörül megyek a te lakodnál,
Ott szeretnék lenni minden bajodnál.

Szivszerelmem lenne az ir angyalom,
Melytől messze menne ám a fájdalom.
Oh de hiszem nincsen bajod, csak engem
Gyötör a bú, gyötör égő szerelmem.

„Szeretlek én egyetlen egy virágom,
Te vagy nekem legdrágább e világon.
Őrizd meg e levelet, mert bizonyság,
Hogy részemre nálad van a boldogság!

Commentár : két deák lakott együtt, mind a kettő udvarolt nekem, az egyik a fentebbi verset írta hozzám. Egy este eljő és nagy vigyázással át ad egy parfümírozott levelet, távoztával felbontom és — és — egy fizetetlen s z a b ó k o n t ó volt tartalma. Szegényében elköltözött más tanodába, de társa közölte velem a verset, melyet édes nénikémnek ezennel beküldök.

SIDIKE.

Magyarország hét vezérének, mint hét külön(cz) hatalmasságnak legelső udvarlása Kandi Klárinál.

I. Az „Üstökös“

üstökének láng ostroma felkorbácsolá a „Politikus esizmadiát“ ki következő rythmussal köszönte vala bennünket.

Magasztos honleány!

Régóta epedve vártam a messiasnő születését, és ime minden próféta jósálatok nélkül megszületett önben

dicsőséges honleány, szívem szakasztott képmása, nem hiszem, hogy az én oldalbordámból nem képeztetett vala, mert megvallom, sokat és sokáig aludtam Kakas Márton kegyelmes uram kegyes engedelmeivel. Mióta ő a Svábhegyen, vagy hol a manóban mulat, azóta velem, szegény esizmadiával nem sokat bibelődik. Van neki jó esizmája. No, csak hogy itt vagy én édes szerelmem, lelkem Klárijja. Jaj csak a feleségem halna meg mielőbb, hogy téged

vehetnélek nőül, e világért nem adnának! Oh jaj, lemondok kedvedért a csizma varrásról, inkább czipókat csinállok ezután, vagy strinflit kötök, vagy — — nem is tudom, megszököm a feleségetől, jaj, jaj, de utánnam jó, hiszen megszoktuk már egymást. — Gratulálok, örvendek s ha elszakad a czipőd, megfoltozom szívesen. Oh ha mi együtt politizálhatnánk! Megdöntenők még a muszka császár trónját is, a te meleg honleányi honszerelmédnél észak jege felolvadna, Siberia beolvadna, Murawieff et consortes elolvadna, az egész europa összeolvadna s mi ketten lennénk — — mi no! teringette szeretnélek szentem tubiczám Klárikám összevissza ölelni csókolni, megis teszem s akkor — akkor becukom szememet, mert láták a messiásnőt, ki megváltja a női nemet — a férfiak sekaturáitól, de hát minket ki vált meg a ti — — — uram bocsá! jön a feleségem nem irhatok tovább. Servus!

Kérdeműlt öreg collegád

Az „Üstökös“ fénytelen eszmadíája, de politikus mind halálig.

II.

„Bolond Miska“

hevenyében :

Servus Klári!

Te vagy Klárikám, kezd előttem klar lenni, hogy mi ismerjük egymást, lelkemből köszöntelek, jer dobogó kebelemre; hat hétig nem szerkesztek lapot örömben, szerkeszszé a kiadó maga, vagy Vadnai Kari, két hétig nem megyek sehova, nem eszem, nem iszom, oh csak hogy téged ezen a gyönyörűes pályán látlak gyönyörű gyöngy alak! hol a bolondok játszák az okos szerepét s az okosak a bolondot. Kedvedért eldobom kezemből a fát, másikat veszek s rávésetem gyémántos csillogó ragyogó betűkkel „ne bánts a nőt“ — különben most is így van, hidd el lelkem, rosszul metszették, elhibázták, nagyító üvegen észreveheted, hogy ott annak kell állani: „ne bánts a nőt“! persze, én mindig lovagias, udvarias ember valék, de csak az alig multban, a rég multa vess fátyolt angyalom Klárikám, ezt jogom is van kérni, mint országos férfiú, mert tudod, hogy az országgyűlés is fátyolt vetett a multakra.

Jer velem, én nekem praxisom van már az életben, hozd magaddal főző kalánod, süss, főzz — és ketteeskén megélünk. Oh hiszen oly sok vad van Magyarországon, melyet én nem tudom sütve-é, vagy főzve jobb. Te neked meg ebben van nagyobb praxisod. Majd kiugrasztjuk a bokorból a nyulat, hanem te melyik oldalon leendesz? — Én még most a baloldalnál vagyok, irántadi tisztelet-, hódolat- és szeretetből, s téged engedlek csupa udvariasságból a jobboldalon menni, hogy a nyulat megfoghassuk. Tudtam, hogy te jössz, azért jöttem a bal oldalra. Légy jó reménységgel, ha tán a nők meg bukodat meg érned meg engedik, mit nem hiszek, ugy számíthatsz reám s velem a civilizált népek millióira. Ha 50 ezer előfizetőd lesz, telegraphirozz, és én azt vésetem még kezemben lévő lapoczkámra, hogy „ne bánts az előfizetődöt“! de csak 50 ezer előfizetődönél teszem, és ez bagatell! Mert hej édes barátném, ma már számok után itél a világ s a világban én is!

Sok szerencsét édes Klárim!! Puszig a te hőséges

Bolond Miskád m. k.

III.

Az ormodi „Pecsovics“

hivatalos leirata.

Tisztelt Klári Nagysám!

Én mint szélső baloldali humoristikus lap, Önnel leginkább simpathirozok, azonban szeretvén a független-

séget s gyakori változást, mint tudhatja kegyed, legujabban is elváltam a „Magyur Ujság“-tól, nem megyek ugyan a német ujsághoz, hanem inkább magam adom ki a közvéleményt, melyet eddig senki sem puhatolt ki, mint mondám szeretem a függetlenséget, függetlenséggel a szabadságot, szabadsággal a testvériséget, alias bruderschaftot, és mégis örömmel nem látom kegyedet e téren, elis fogok mindent követni, hogy lapom alkotmányos § § § § §-ainál fogva egyetlenegy előfizetője se legyen. Ez lesz egyik legszebb diadala Önnek, mert lap helyett kosarat ad mindenkinek, mint ön is kap eleget s lesz futeni valója elég. A többit lapomból tessék olvasni.

Egyébiránt tisztelettel vagyok

alázatos szolgája
a fentirt.

IV.

„Ludas Matyi“ üzenete a kóterből.

Üdvözöllek angyalom!

Oh mért nem jelentél előbb meg a világosság közös mezején, senkire sem bízhattam volna ludjaimat jobban, mint te reád angyalom, te inkább magad koppasztottad volna meg. Nincs ugyan panaszom Bényeire, de ha te helyettesem lehattél volna, nem mondaná Borsszem Jankó, hogy annyiféle ludam van, oly sok embert luddá tesztek, engemet tettek édes barátném luddá, meg is koppasztottak jó erősen s most a kóterba tettek, de reméllem, nem sokára látjuk egymást, addig is nevelj lelkem sok libát.

Politikai hitvallásodra kíváncsi vagyok, élj, de csak addig, míg baloldali leendsz, különben jaj! Készíts sok nemzeti kokárdát*), mert eljő az idő, midőn mi uralkodunk a népek s nemzetek milliói felett, mert jelszavunk: szabadság, egyenlőség, testvériség! — Mily absurdum lenne benneteket, édes hazám dicső hölgyei a szabadság, egyenlőség s testvériség égi malasztjaiban nem részesíteni! Én hű vagyok önmagamhoz, s amit vallok, azt tettelegesen leghőbb törekvésem. Amen.

Bús vitéz helyett bús bátyád

Ludtalan Matyi.

V.

„Borsszem Jankó“ távirata.

Imádott Klárikám!

Fogadd nevemben a magyarnemzet hódolatát, ezt azért teszem én, mert kicsi levén, mindenhova könnyen betolakodhatok, míg te a te krinolinod következtében még sem kandikálhatsz be holmi igen titokzatos helyekre. Felajánlom neked szolgálatomat! Jobb szerettem volna ugyan, ha babszem lettél volna, mert így könnyebben megférhetnénk egy tálban s ki tudja még milyen konyhára kerülhetnénk volna együtt. Oh mi boldogság leendett volna sülve-főve veled élveznem át az élet viszontagságait, veled még a baj is báj lett volna. — Kandits reám szép szemekkel, hisz oly árva vagyok! lásd engem magamra hagynak a lapok, s még azt is mondják függök, dehogy, te jól ismered a borsszemet, függhet az valahogyan? ugyé édes Klárikám, nem! persze hogy nem, én olyan vagyok mint a föld, gömbölyű. Forgok szakadatlanul s így logice másokat is forgatok. A föld sötét test, én is az vagyok, de világosságot nyerek a rozsz nyelvek szerint minden hó elsején, de ez nem igaz, rágalom, hanem a te szemed láng sugáritól, oh hiszen rég bírom bűvös bájos dalodat, mely szerint én is boldogítottalak

*) Csak nem a ludak nyakára?

tégedet, közöld kérlek, hadd ismerje a világ jobban az én varázs-hatalmammat. S ha ezt megteszed, háladatos leendek irányodban.

Törekvésedet helyeslem, ha egy emancipáció szerencsésen keresztül vitetett a honatyák között, bizonyos hogy a második is — igen, különben inconsequentíába esnének. De nincs is okod félni, hiszen születésed előtt már hatalmasn pártoltak, még dohányról is gondoskodtak. Apropos! szoktál szivarozni, küldök lelkem egypár száz virginiát s ennek bodor füstjei közt gondoldj a te bodor Iezig Spiczig imádódra, ki még siron tul is tied. Páh! au revoir!

Borsszem Jankó m. p.

U. i. Ha irsz tubiczám a hűségről, engem végy példánytükörül, mert én hú vagyok testileg, lelkiileg. A férfiak nem akarják hinni, de ti oh kedves hölgyek, sokkal hiszékenyebbek tudtok lenni!

VI.

Az egri „Buzogány“ ütéseinek viszhangja.

Jó napot anyyuk!

Az egri nők jönnek mennek hozzám, egész bucsujárás van, eleinte édes öröm szállotta meg keblemet, hogy a hirneves hajdani egri nők példájára mindegyik egy egy buzogányt rendel magának s kedvesének meg, azonban oh fatum! mennyire csalódám. Mind azt kérdezi, ismerem-e Kandi Klárit? legyek szives nevökben előfizetni, meg is teszem, oh hogy ne tenném meg, hiszen Toldi Miklós is karjára akasztotta buzogányát, mikor szép leányt látott s úgy ölelte, még a csata tűzében is. Bizhat anyyuk bennem, sőt ha bajba keveredik s netán Ludas Matyi sorsára jutna, mint Botond Konstantinápoly-nál én, is a kóter ajtóját döngetném mindaddig, míg beeresztenének engem, vagy kieresztenék kegyedet.

Nevenapjára küldenék néhány butellia egri veres bort, de csak úgy, ha veres, liberalis színű ruhában jár. A rögös pályán üdvözlöm.

J. J.

A buzogány ütésekért felelős.

Villanykák

a műveltség mai ködén áttörve.

— Levelet kapott Nagysád?

— Igen, és pedig egy képpel, nézze ön édes Andorom.

— Ah ez dicső! (olvassa a boritékot) oly képpel terhelve, melynek semmi becse sincs.

— Valóban eltalálta. Hahaha!

— Bizonyára házasulandó zsigori ifju lehet, ki lefesteté magát s hogy sokba ne kerüljön a postai bér, érték nélkül írta.

— Pedig a sulya bért igényel.

— Nézd csak, ott jó férjed! mondá bizonyos nő vele sétáló barátjának.

— Hol? kérdezé ez mindinkább összehúzáván szempilláit.

— Ott a színház terén.

VII.

A „Denevér“ így szól

Ungból:

„Kandi Klári“ csak nem Kandó rokona! Mindegy, haragszom, kötöttü kell a nőknek, nem ujság, aztán még éleclap! Corpo di bacco! — Egyébiránt sziveskedjék albumom számára egy legujabb fényképét elküldeni és lehet, hogy pártján leszek én is. No hiszen képelem, mily nyughatatlanságot szerez ön a férfiaknak, ezután nagyobb szorgalommal, nagyobb figyelemmel írják a szerelmes leveleket, nehogy valamiképen beküldjék önnek közlés végett; képelem, mennyivel jobban vigyáznak a széptevők üres bókjaik kiczifrázására; tagadhatlan, hogy e lap hézagpótló, de csak már hölgy ne kezdette volna meg, oh mi férfiak! mily kicsinyek vagyunk mi, szeretjük a szépet, tesszük a szépet — és jogairól megfeledekezünk. Nem, nem, ha százszor hasznos is az ön lapja, csak azért sem szeretem, mert nem szeretem. Punktum. — Hiszem a hány 10—20 éves ifju lány, 20—30 éves eladó leány, 30—40 éves agg leány, ahány özvegnő, ahány apáca van az mind megrendeli... jaj, ki marad a Denevérről? az ifju emberek kíváncsiságból, a férjek a házi békeért megrendelik, jaj, jaj neked szegény Denevér! a vendéglősök zicher, a kávéosok, különösen a kávé nénikék szinte meghozatják... jaj, jaj, jaj a Denevérről, ezerszeres jaj, nem is mondom tovább, mert annyit jajgatok, hogy Kárpátoktól Adriáig viszhangzik a sok jaj, pedig különben nem volna okom jajgatni, mert a kibékülés megvan, *) jól érzem magamat, annyi betegség szerencsés meggyógyítása után édes a pihenés! Ha meghal Kandi Klári, jelentse nekem, és én oroszul megírom a sir verset, ha akarja előbb is. Legközelebbi bálunkra meghívom, s az első négyesre szabadjon magamat engagirozni.

Kelt Ungvárott, szeptnőben **) 1868.

Denevér s. k.

*) Ergo illik, hogy velem is kibéküljön.

Kandi Klári.

**) Ej ej, Turner bácsi, hamis ember, máskép beszél, máskép érez, hódolatnak veszem, hogy az embert nővé változtatta.

Kandi Klári.

— Én nem látom.

— Nézd csak, ott jó már a lámpánál.

— Én most se látom, s ez az első jó, melyet rövidlátásomnak köszönhetek.

Galambposta.

— „Bagoly huhog, kakuk sivit.“ Nagyon ijesztő, félelmes.

Daczára, hogy jó,

Nem adni való

Nálunk.

— „Férjemhez“ elég ha kegyednek dolga van vele.

— „Vak szerelem“ elég ennek a czime.

— „A hamis tánczos“ valamint kegyed, ugy mi is kosarat adunk neki.

— „A bókról“ jobb gyakorlatban elmélkedni, noha van módunk benne.

— „Milliomos leány“ szeretnök ismerni, mert ritka, mint a fehér holló. Így nem ismerünk reá.

— „Kereszt a férj“ jó, csak azt szeretnök tudni hány X-es. Ujra dolgozva hozzuk.

— „Sohaj és ismét sohaj“ hagyjuk sohajtozni még.

H I R D E T É S E K.

Három hasábos petit sorért egyszeri hirdetésnél 10 kr. Kétszerinél 8 kr., háromszori s minden többszöriért 6 kr. számittatik. Kincstári bélyeg minden egyes hirdetményért külön 30 kr. teendő le.

„ERŐSÍTŐ ITAL.”

Átvétetett a „Wiener medicinischen Wochenschrift“ című lap f. évi 67. számából.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Van szerencsém tisztelettel megkérni, miszerint azon egyéneknek, kik részint egészségüknek visszaszerzését, részint életüknek megtartását a Gombos Bertalan által feltalált erősítő-italnak köszönik, rövid vallomásait becses lapjába felvenni sziveskedjék.

Ezen közlés szolgáljon alkalmul a részrehajlatlan orvosoknak a szenvedők javára azzal kísérleteket tenni.

I. Egy éltesebb cs. k. katonatisztnél 4 évig tartott gyomor- és máj-elnyalászkodásban, — napontai hányás, álomtalanosság, fuldoklás, és irtózatossá válásán képezték éveken át a legkínzóbb tüneteket. Deczembertől kezdve harmadfél hónapokon át vezettem az erősítő-italnak adagolását, mire ő fentebbi kórtünetektől megszabadult.

II. Egy legszebb éveiben létező polgári kisasszonynál emésztési zavarból tavaszkor eredett elsatnyulása, mely orvosi segélyvel dacolt, az erősítő-ital által pár hét alatt eltávolított.

III. Egy középkorú polgári kisasszonynál időit alhasi dugulásokat, melynek idegek bántalmakkal párosultak s legjelesebb orvosaink kezeelésének dacoltak, az erősítő-ital által sikerült szétoszlatni.

IV. Egy fiatal kereskedő, ki évek óta epe-bőrségtől annyira háborgattatott, hogy részint magától, részint gyógyszerek folytán havonként hányni kénytelenített. — Ezen erősítő-italra már fél év óta teljesen jól érzi magát (nem csodálhatjuk, hogy ezen italt égit magasztalja).

V. Egy éltosb korcsmáros máj- és lép-törmülésben évektől szenvedvén, 6 heti kezelés után már minden dolgait végezhette.

VI. Egy mesterember a mult hó elején gyomor- és bél-hurutban iszonyu fájdalmak közt megbetegedvén, ezen ital által kigyógyított.

VII. Ugyanakkor egy földmivelő birtokos cholera-jelenetektől életveszélyesen gyötörtvén, ezen italnak köszönheti gyors üdülését.

VIII. Szinte a mult hó elején egy vidéki fiatal cs. kir. katonatiszt aggasztó bél-göröcsöktől ezen ital használata által menekült meg.

IX. Különböző betegségekben öt reconvalescensnél, midőn erősítik, indikálva voltak már, ezen ital gyors üdülést eszközölt.

X. A felsorolt sulyos eseteken kívül még XI. kisebb fokozatu gyomor- és máj-bántalmaknál, kísérlettem meg a szóban lévő erősítő-italt, egy-két üveg megtette a kívánt hatást.

Ezeknél fogva minden részrehajlatlan orvosnak ajánlhatom, hogy ezen erősítő-italt ott, hol indikálva van, saját felügyelete alatt és kellő adagokban betegeknek javára tegyen kísérleteket.

Kelt Sz.-Fehérvárt, aug. 9. 1868.

(3—1) Dr. Schaller m. k.

Keller Ignác

ajánlja (4—1)

Nagy-Kanizsán, főutcán, Wlassich Antal ur házában levő, nagy választéku s legújabb divatú

női czipő

raktárát a legjutányosabb áron.

„Halljuk a szép szót!” „Rajta fiuk, vigadjunk!”

(2—6,1)

Megjelent és minden hazai könyvkereskedésben kapható:

„Halljuk a szép szót!”

című magyar felköszöntő (toast) könyv, mely kötött és kötetlen mindennemű felköszöntést tartalmazván, díszes kiállítása és tömött tartalma, ugy hasznos és mulattató voltánál fogva az ifjuság figyelmébe különösen ajánlható. — A 150 lapra terjedő és 145 többnyire eredeti felköszöntést tartalmazó színes keménykötésű könyvnek ára 1 ft.

Továbbá megjelent

a dalkedvelő ifjuságnak különösen ajánlható

„RAJTA FIUK, VIGADJUNK!”

közkedvességű dalkönyv második javított és tetemesen bővített kiadása.

E nagy szorgalommal összeállított mű közel 1000 válogatott dalt tartalmaz, és színes borítéku; csinos kiállításánál fogva is kitünő, mondhatni: egyetlen a maga remében. Az első kiállítás 2000 példánya igen rövid idő alatt elkelt, mi eléggé tanúsítja, hogy méltó figyelmet érdemel. Ára az 530 lapra terjedő s díszesen k állított zsebkönyvnek 1.20 kr., dus aranynyomás- és aranszegélyvel 1.80 kr.

Végre ugyanott megjelent

LENORMAND,

a híres cigánynő igazmondó vetőkártyája

32 színezett kártyával, magyar aláírással és szöveggel. — Ára 50 kr.

Mind a három Nagy-Kanizsán, Wajdits József könyvkereskedésében egyszerre véve, valamint utánvétellel együtt rendelve 2 ft 50 kr, és 10 példány után egy tiszteletpéldánnyal is szolgálók.

Minden postai utánvét mellett a megrendelő sziveskedjék bérmentes levélben az említett összeg egy harmadát mellékelni.

Előfizetés felhívás Lakatos Sándor TÁNCZ-KÖNYVÉRE.

A díszesen kiállítandó képek és rajzokkal ellátott mű előfizetési ára 1 ft. Bolti ára 1 ft 50 kr leend.

Lakatos Sándor a két testvér-magyar hazában sokkal inkább ismertebb a tánczedvelő közönség előtt, semmint én őt ez alkalommal ajánlanám, 25 év óta működik e szép pályán; 80 ezernél több azok száma, kiket a kedves magyar tánczra ré z nt tanított, részint művészi módni alkalmazására gyakorlatilag képezett; alig van kör, ahol élénken ne emlékeznének e fáradhatlan genialis táncztanítóra, ki amellet, hogy kitűzött feladatának lelkiismeretesen megfelelni iparkodott, még több eredeti magyar tánczdarabot is szerzett, melyek ép ugy a palotákban, mint kisebb körökben kitűző lelkesedéssel lejtetnek és általános megkedveltetvén, azt szeretni mintegy a mulató ifjuság vérévé vált. Szerencsésen egyesíté Lakatos a magyar táncz csoportozatos compositiójában az őseredetű délcegséget, a francia finomsággal, — a méltóságos magatartást, az enyelgő hajlással — és a csárdások farsztó szapora járását a kevésbé farsztó élénkséggel, mondom: oly szerencsésen oldotta meg e szép feladatot, hogy ő s vele tánczosportozatai méltán levének a nagy közönség kedveltjei s nagy számu tanítványai méltó lelkesedéssel emlegetik. Szerencsés megoldásnak azért is nevezhető, mert a külföld mivelt közönsége kedvesen elsajátítá e compositiókat, miután a magyar táncz hire mindig az volt: hogy nagyon farsztó s nem gyakran a hölgyeknél veszélyes is, amennyiben a gyors a „három a táncz“-ból „háromszoros három“ is levén meghűtést idézett elő. Az érdemkoszorut megosztják Lakatossal, Szöllősi Szabó Lajos, Tury János, Veszter Sándor, Tóth Soma stb. kik hasonlóan jeles tánczosok s kitünő tánczszerzők valának

Lakatos Sándornak 25 év alatti tapasztalata, táncztanítási gyakorlata következtében oly könyvet sikerült szereznie, mely általános közhiányt pótol s e nemben nálunk magyaroknál első.

A képekkel, rajzokkal, csoportozati alakokkal ellátott könyv nemcsak a mindkét nembelitánczedvelő ifjuságot érdekli, hanem másoknak is kedves olvasmányt nyújt, szolgáljon egyébiránt irányadásul tartalmának egynemely megleltése:

A táncz, mint testgyakorlat.

Magyarország 52 megyéje tánczairól.

Tánczoktatás. A bókok; főállati köszönés stb.

Mi legszükségesebb egy művelt ifju s leány neveléséhez?

Tánczvizalmi szervezés a zártkörű mulatságokban.

Társas táncz, tánczvizalmi rend. Tánczleírások, ezek nevei stb.

A béli öltözékekről.

A táncz szépsége, kelleme, hatása.

A tánczosok magatartása. Társalgás, vidámság stb.

A szünórák, és tánczok közötti pihenés kedélyes eltöltése.

Údvariasság aranszabályai stb. stb.

Minden hat előfizető után egy tiszteletpéldány adatik.

Kedves szolgálatot vélek teljesíteni hazám tisztelt ifjuságának, különösen ifju hölgyeinknek, midőn e tartalomdús könyvet sajtó alá rendezem.

Nagy-Kanizsán, szept. 20. 1868.

Teljes tisztelettel

Bátorfi Lajos.